

δὲν ἀπέδειξεν εἰς αὐτούς, ὅτι ἦν φυσικῶς ἀδύνατον νὰ φαίνωνται ὡς ὄρατὰ τὰ ἀσώματα ὄντα καὶ ὅτι οὐδὲν φαινόμενον τῆς φύσεως εἶνε δυνατὸν ν' ἀναχθῆ εἰς τοιαῦτα αἷτια. Ἄλλὰ πῶς νὰ ἐξηγήσῃ λοιπὸν τῶρα αὐτό, τὸ ὁποῖον συνέβη εἰς τὸν ἴδιον; — Πολλάκις εἶπε καθ' ἑαυτὸν καὶ ἀπεφάσισε νὰ λησμονήσῃ τὰ πάντα, νὰ μὴ σκεφθῆ ποτέ πλέον περὶ αὐτῶν, καὶ ὅμως εὐθὺς μετ' ὀλίγον ἐβασανίζετο ἐξαναγκάζων τὴν μνήμην του νὰ ἀναπαραστήσῃ ζωηρῶς ὅ,τι πρὸ μικροῦ δὲν ἤθελε νὰ γνωρίζῃ· καὶ οὕτω ἐνεφανίζοντο εὐδιακριτότερα ἢ πρότερον τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ φαντάσματος, τὸ ὁποῖον εἶχε καλῶς ἰδεῖ, ὅταν παρακάμπτον τὴν γωνίαν ἐστράφη πρὸς αὐτόν. Εἶχεν ἰδεῖ τὸ ἐράσμιον στόμα, τὰς ροδίνους παρεῖας καὶ τὸν λεπτοφυῆ λαιμόν, καὶ προσάγων τῶρα τὴν παλαιὰν εἰκόνα παρέβαλεν αὐτὴν πρὸς

ταῦτα μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ εὗρισκεν αὐτὴν τὴν μορφήν τῆς ἐπαίτιδος κόρης.

Ἐπειδὴ τὴν ἐπαύριον ἡ Ἰωσηφίνα εἶχε πολλὰς ἀσχολίας κατ' οἶκον καὶ ἐκωλύετο νὰ μείνῃ παρ' αὐτῷ, ἐπῆγεν ὁ Φρέβεν καὶ ἐκάθισε πάλιν εἰς τὴν ἀναδενδράδα. Ἀνεγίνωσκεν ἐκεῖ καὶ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἀησχόλει αὐτὸν πάντοτε ἡ ἰδέα, ἂν θὰ ἐνεφανίζετο αὐτῷ καὶ αὖθις τὸ χθεσινὸν φάσμα. Ναρκωτικὴν ἔσχεν ἐπ' αὐτοῦ ἐπίδρασιν ἡ ὑπερβολικὴ τῆς μεσημβρίας θερμότης. Πᾶσαν κατέβαλε προσπάθειαν διὰ νὰ μὴν ἀποκοιμηθῆ καὶ πρὸς τοῦτο ἀνεγίνωσκε μετὰ πολλοῦ ζήλου, ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατέπεσεν ἡ κεφαλὴ του, διωλίσθησεν ἀπὸ τῶν χειρῶν του τὸ βιβλίον καὶ ἀπεκοιμήθη.

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.]

(ἔπεται συνέχεια.)

ΒΙΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

(συνέχεια.)

34.

Ἀπόφυγε πᾶσαν συναναστροφὴν, ἐν ἣ περιπτώσει ἔχεις κακοδιαθεσίαν. Ἄλλως ὀφείλεις νὰ ἦσαι πάντοτε φαιδρὸς καὶ εὐθυμὸς εὗρισκόμενος μετ' ἄλλων εἰς ξένην συναναστροφὴν. Εἶνε ἀπίστευτον πόσον τὸ τεθλιμμένον καὶ δυσηρεστὴ μόνον πρόσωπον παραμορφώνει τὸν ἄνθρωπον, καὶ πόσον ταχέως ἡ φαιδρότης κατακτᾷ τὰς καρδίας ἕλων τῶν παρισταμένων.

35.

Ἐσο ἀκριβής. Οὐδέποτε πρέπει ἡ ἀταξία νὰ βασιλεύῃ εἰς τὰ ὑπάρχοντά σου καὶ τὰ βιβλία σου. Βλέπε ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰς ἐπιστολάς καὶ τὰ ἐγγράφα σου, ἐξολόθρευε δ' ἐξ αὐτῶν τὰ ἄχρηστα.

36.

Προτίμα νὰ φαίνῃσαι πάραπολύ ἐλευθέριος, ἢ πάρα πολὺ οἰκονόμος καὶ φειδωλός. Μακρὰν Σου ὅμως ἡ ἀσωτεία! Οἰκονόμει τὰ μικρὰ καὶ μάνθανε νὰ στερῆσαι.

37.

Φύλαττε σεαυτὸν ἀπὸ τῶν ἐκρήξεων τῆς ὀργῆς. Οὐδέποτε πρέπει νὰ κάμῃς ὥστε νὰ αἰσθανθῶσι τὸν χόλον σου ἄνθρωποι, εἰς οὓς δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον ἔ' δυνατὸν ν' ἀπαντήσωσι τίποτε.

38.

Περιορίζε τὴν αὐτογνωμοσύνην, διότι δὲν θὰ λείψουν περιστάσεις καθ' ἃς νὰ δείξῃς τὴν εὐστάθειάν Σου. Ἄλλὰ τὸ πείσμα πρέπει νὰ τὸ καταπνίγῃς ἐκεῖ ὅπου ἡ παρουσία του εἶνε ἀνοίκειος καὶ ἀκατάλληλος.

39.

Ἡ μετάνοιά Σου ἔστω ζῶσα θέλησις καὶ ἀπόφασις σταθερά. Τὰ παράπονα καὶ ἡ λύπη ἕνεκα διαπραχθέντων σφαλμάτων εἰς οὐδὲν ὠφελοῦν.

40.

Ἐγειρόμενος τῆς κλίνης ἀναπόλει τὰ τῆς ἡμέρας καὶ ζῆτει νὰ εὖρῃς τὰς εὐχαρίστους στιγμάς της, ὅσον δυσἄρεστοι καὶ ἂν τύχῃσι νὰ ἦνε αἱ καθημεριναὶ ὑποθέσεις Σου.

41.

Πρέπει νὰ ἔχῃς καὶ ἐν ἡμερολόγιον, ἐν ᾧ τὰ πάντα νὰ σημειώνῃς. Ἡ ἐξ αὐτοῦ ὠφέλεια καὶ ἡδονὴ εἶνε πολλαπλῆ καὶ μεγάλη. Καθ' ἡμέραν Σου ὅμως πρέπει νὰ ἔχῃς τὴν εὐκρίνειαν, διότι τὸ ἡμερολόγιον ὀφείλει ὄχι μόνον ἀνάμνησις νὰ ἦνε, ἀλλὰ καὶ μέσον δι' οὗ νὰ γνωρίσῃς τὸν ἑαυτὸν Σου.

(ἔπεται συνέχεια.)

Ἡ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ.

(μετὰ τριῶν εἰκόνων.)

Μία τῶν σημαντικωτέρων καὶ πολυανθρωποτέρων πόλεων καθ' ἅπασαν τὴν Ἀφρικὴν εἶνε ἡ πρωτεύουσα τῆς Αἰγύπτου, τὸ δεύτερον κέντρον τοῦ μωαμεθανικοῦ κόσμου, φέρον ὅμως πολὺ ἀνατολικώτερον χαρακτῆρα, παρὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἥτις ἀπὸ πολλοῦ ἐξευρωπαϊσθῆ ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις.

Μασρ-ελ-Καχίρα, ἡ νικηφόρος, ἡ μεγαλοπρεπής, ἡ ἀπλῶς Μασρ ἢ τοῖ ἡ πρωτεύουσα, ὡς ἀποκαλοῦσιν οἱ Αἰγύπτιοι τὸ Κάϊρον, κεῖται ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὀχθῆς τοῦ Νείλου

καὶ ὀλίγα μόνον μίλια κατωτέρω τοῦ σημείου, ὅπου ὁ μέγας ποταμὸς διατέμεται εἰς δύο βραχίονας καὶ σχηματίζει τὸ Δέλτα, δι' ὃν λόγον καὶ οἱ ἄραβες ποιηταὶ εἰς τοὺς εἰκονικωτάτους ὕμνους των συχνότατα ὀνομάζουσι τὸ Κάϊρον „ἀπαστράπτοντα ἀδάμαντα ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ χλοερῶ ὑπιδίου τοῦ Δέλτα“.

Καὶ ἀληθῶς ἀπερίγραπτος εἶνε ἡ ἐντύπωσις, ἣν προξενεῖ τὸ Κάϊρον εἰς τὸν πρώτην φοράν ἐνδημοῦντα ξένον, διότι καὶ αὐταὶ ἀκόμη αἱ ποικιλόχρωμοι, πρωτότυποι καὶ

ζωηραὶ εἰκόνες, ἃς εἶδεν ἐνώπιόν του ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐπισκιάζονται καὶ ἐξαφανίζονται ἐνταῦθα. Ἡ Ἀλεξάνδρεια φέρει ἐν ἑαυτῇ πλείστα ὅσα στοιχεῖα νοτιοευρωπαϊκὰ καὶ δύναται μᾶλλον νὰ θεωρηθῇ ὡς νεοελληνικὴ πόλις μετὰ ἰταλικοῦ ἐπιπέλατος, ἐν ᾧ τὸ Κάϊρον εἶνε πραγματικῶς ἡ μοάμεθανικὴ πρωτεύουσα τῶν Μαμελούκων καὶ, ὡσπερ ἡ Βαγδάτη καὶ ἡ Δαμασκός, φέρει τύπον καθαρῶς ἀσιατικόν. Τοιαύτην τοῦλάχιστον ἐντύπωσιν ἐξασκεῖ ἐπὶ τοῦ παρατηρητοῦ ἢ παλαιὰ καὶ μεγαλειτέρα ἀραβικὴ συνοικία τῆς πόλεως μετὰ τῆς κυρίας ὁδοῦ τῆς, ὅπου ἐν τῷ συνωστίζομένῳ πλήθει τῶν ἀνθρώπων δύναται τις νὰ ἴδῃ ἀντιπροσώπους ἕλων τῶν λαῶν τῆς δυτικῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς νοτίου Εὐρώπης, καὶ μεταξὺ αὐτῶν μακρόθεν ἤδη νὰ διακρίνῃ τοὺς Πέρσας, τοὺς Ἀρμενίους, τοὺς Ἰουδαίους, τοὺς Ἀβυσσινίους καὶ τοὺς Κόπτας, ἔπειτα τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἀλβανούς, τοὺς Βεδουῖνους, τοὺς Νουβίους καὶ ἄλλους μελαφούς κατοίκους τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς. Καὶ ὅλοι οὗτοι οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰς ἰδιαιτέρας τῶν στολάς, ἄλλοι μὲν πλουσίως ἐνδεδυμένοι, ἄλλοι δὲ μόλις καλύπτοντες τὴν γυμνότητά των, πρὸς τούτοις γυναῖκες, πεζῇ περιπατοῦσαι ἢ ἐπὶ ὄνων ὀχούμεναι καὶ πυκνὰς φέρουσαι καλύπτρας, ἐπίχρῳσοι ἄμαξαι, μόλις καὶ μετὰ βίας διασχίζουσαι τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων καὶ οὐκ εὐάριθμοι μεγαλοπρεπῶς καὶ μετὰ σοβαρότητος βαδίζοντες δερβίτσι καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ποῦ καὶ ποῦ συνοδία βαρέα φορτία φερουσῶν καμήλων, — ὅλα ταῦτα μετὰ πολλῶν καὶ ἄλλων ἀκόμη συναπαρτίζουσι τὴν εἰκόνα τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀπὸ πρωῒας μέχρις ἐσπέρας, ἐν ᾧ ἀνωθεν ὁ οὐρανὸς μένει πάντοτε ἀνέφελος καὶ κυανοῦς καὶ ὁ ἀφρικανικὸς ἥλιος ἐκπέμπει τὰς φλογεράς ἀκτίνάς του καὶ χρυσώνει τῶν τεμενῶν τὰς θόλους καὶ τῶν ὑψηλῶν μιναρῶν τὰ ραδιὰ ἐπιστεγάσματα.

Εἰς τὸ νότιον ἄκρον τῆς πόλεως κεῖται ἐπὶ χθαμαλοῦ ὀροπέδιου ἢ ἀκρόπολις μετὰ τοῦ περιφύμου τεμένους τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ καὶ πολλῶν ἄλλων μεγάρων καὶ στρατώνων. Ἐνταῦθα διέτριβεν ὁ ἀναμορφωτῆς τῆς Αἰγύπτου, ὡς δικαίως ἀποκαλοῦσιν αὐτόν, καὶ ἰδρυτῆς καὶ πρόγονος τῆς νῦν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Φαραῶ ἡγεμονουούσης δυναστείας. Ἀπὸ τοῦ ὑψηροῦς παρὰ τὸ τέμενος ἐξώστου ἐξαπλοῦται πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ θεωμένου πανόραμα, δυνάμενον εὐλόγως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐν τῶν μεγαλοπρεστέρων καὶ ὠραιότερων τοῦ κόσμου.

Ὁλη ἡ ἀπέραντος πόλις μετὰ τῶν ἀμετρήτων κατοίκων τῆς (ὑπολογισθέντων ὑπ' ἄλλων μὲν εἰς 300,000, ὑπ' ἄλλων δὲ εἰς 400,000) κεῖται κάτωθεν τῶν ποδῶν μας, ὡσπερ τις θάλασσα ἐξ οἰκιῶν, ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς ὁποίας προεμβάλλουσιν ὡς νῆσοι μόνον τὰ τεμένη καὶ τὰ μεγαλιτέρα τῶν οἰκοδομημάτων, πέραν δὲ τῆς θαλάσσης ταύτης βλέπομεν ἐκτεινομένην τὴν ἀραβικὴν ἔρημον μετὰ τῶν γυμνῶν καὶ διερωγῶτων βράχων τοῦ Μοκκατάμ καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἄλλην τινα πόλιν, πόλιν ὅμως νεκράν, τοὺς λεγομένους τάφους τῶν Καλιφῶν (ἴδὲ εἰκόνα ἐν σελ. 44), ἐνθα εἶχον ἐγείρει τὰ μαυσωλεῖά των οἱ πρόφῃ Σουλτάνοι τῶν Μαμελούκων. Οἱ τάφοι οὗτοι πρόκεινται τανῦν ἐρείπια, διότι ἐκ τῶν πολυαριθμῶν ἄλλοτε καὶ τόσον λαμπρῶς κεκοσμημένων θόλων οὐδεμία ἐσώθη ἐκ τῆς καταστροφῆς, ὀλίγοι δὲ τινες ἐκ τῶν μιναρῶν ἀπέμειναν ἀκόμη ὄρθιοι, ἀπειλοῦντες καὶ οὗτοι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν κατὰπτωσιν.

Ἐξαισίαν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν μελαγχολικὴν ταύτην πόλιν ἀποτελεῖ ἢ πρὸς δυσμὰς κειμένη κοιλὰς τοῦ Νεῖλου μετὰ τῶν ἀείποτε χλοαζόντων λιμνῶν τῆς καὶ τῶν ἀπε-

ράντων φυτειῶν βάμβακος καὶ ζαχαροκαλάμου, τὰς ὁποίας διασχίζει μεγαλοπρεπῶς ἡ κοίτη τοῦ Νεῖλου, τὰ ὕδατα τοῦ ὁποίου πρὸ τριῶν καὶ τεσσάρων χιλιάδων ἐτῶν ἔφερον τὸ σκάφη δραστηρίου καὶ φιλοτέχνου λαοῦ, τὴν σήμερον δὲ διασχίζονται ὑπὸ ἀπείρων μικρῶν καὶ μεγάλων ἰστιοφόρων καὶ ἀτμοκινήτων. Αἱ κῶμαι τῶν φελλάχων εἶνε πανταχοῦ ἀνὰ τοὺς ἀγροὺς διεσπαρμέναι καὶ μακρόθεν δρώμεναι καταμαγεύουσι τὴν ὄρασιν ὡς ἐκ τῆς ἐνίοτε ζωγραφικωτάτης τῶν τοποθεσίας.

Ἀπὸ πολλοῦ το Κάϊρον εἶνε ὁ πρῶτος σταθμὸς τῶν περιηγουμένων τὰ ἐνδότερα τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν καὶ τὰς ἐρήμους τῆς Ἀφρικῆς, ὅτινες καὶ ἐνταῦθα πολλὰ ἀξιοθέατα ἔχουσι νὰ ἐπισκεφθῶσι καὶ πολλὰ νὰ ἀρυσθῶσιν ἐξ αὐτῶν ὠφελήματα, ἀφ' ὅτου μάλιστα ὁ πρόφῃ Χεδίβης Ἰσμαῆλ ἐπεμελήθη νὰ καλλωπίσῃ τὴν πρωτεύουσάν του καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ὡς πρὸς τὰς ἀπολαύσεις καὶ τὸν ἐν αὐτῇ βίον ἰσότημον πρὸς τὰς μεγαλιτέρας τῶν εὐρωπαϊκῶν πόλεων. Τὸ μέγα Μουσεῖον τοῦ Βουλάχ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐν τῶν πλουσιωτέρων καὶ ἐπισημοτέρων τοῦ κόσμου. Ἐν ταῖς αἰθούσαις του κεῖνται ἐκτεθειμένοι οἱ θησαυροὶ τῆς αἰγυπτιακῆς ἀρχαιότητος, βλέπων δὲ τις αὐτοὺς πείθεται, ὅτι ἡ Αἴγυπτος εἶνε ἡ παλαιότητα ἐπὶ γῆς ἐστία τοῦ πολιτισμοῦ. Τὰ μνημεῖα ταῦτα ἔχουσι διπλοῦν τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὸν παρατηρητὴν, διότι ἀρκεῖ οὗτος νὰ ρίψῃ τὸ βλέμμα ἔξω τῶν παραθύρων καὶ νὰ ἴδῃ τοὺς ναοὺς καὶ τοὺς τάφους, ὅθεν τὰ πλείστα αὐτῶν ἀνεσκάφησαν.

Ἐγγὺς τοῦ Μουσείου κεῖται ἡ νῆσος Ῥόδα μετὰ τοῦ χιλιετοῦς Νειλομέτρου καὶ τοῦ δένδρου τοῦ Μωῦσῆος, ὑπὸ τὸ ὅποιον, κατὰ τὴν ἱερὰν παράδοσιν, ἀνευρέθη ὁ Μωῦσῆς ὑπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαραῶ. Ἐν Βουλάχ, τῷ λιμένι τοῦ Κάϊρου, ὀρμῶσι καὶ αἱ λέμβοι τοῦ Νεῖλου, ἐφ' ὧν συνειθίζουσι τὸν χειμῶνα νὰ διαπλέωσι τὸν ποταμὸν μέχρις Ἀσσουάν καὶ ἔτι περαιτέρω, ἐπισκεπτόμενοι τὰ διάφορα καθ' ὁδὸν εὐρισκόμενα ἀρχαιολογικὰ ἐρείπια, τὰς Θήβας, τὰ στήλας τοῦ Μέμνονος, τοὺς ναοὺς τοῦ Καρνάκ καὶ τῆς Φυλῆς. Πολλὰ τῶν ἀκατίων τούτων παρέχουσιν εἰς τοὺς ἐπιβαίνοντας ὅλας τὰς ἀναπαύσεις, ἔχουσιν ἐστιατόρια, μικροὺς θαλαμίσκους καὶ κομφόους κοιτῶνας διὰ τὰς κυρίας, βιβλιοθήκας καὶ κλειδοκύμβαλα μάλιστα. Διὰ νὰ ἴδῃ τις τὰ θαυμάσια τῆς γῆς των Φαραῶ, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ υποβληθῇ εἰς πολυδαπάνους περιηγήσεις, διότι τὸ Κάϊρον κεῖται ἐγγὺς τῶν σημαντικωτέρων ἐξ αὐτῶν, καὶ μετὰ ὀλιγώρον πορείαν δύναται τις νὰ φθάσῃ εἰς τὰς περιφήμους πυραμίδας τῆς Γίζε καὶ εἰς τὸ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Μέμφιδος.

Ἡ μεγίστη καὶ περικαλλεστάτη τῶν ὁάσεων τῆς λιβυκῆς ἐρήμου κεῖται ἐπίσης ὀλίγα μίλια νοτιοδυτικῶς τοῦ Κάϊρου, εἰς ἀρκετὴν ὄμως ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν ὥστε νὰ ταξιδεύῃ τις εἰς αὐτὴν ἐπὶ δρομάδων καὶ νὰ διέλθῃ μίαν νύκτα ὑπὸ σκηνᾶς ὡς οἱ Βεδουῖνοι. Οὐδεμία ἄλλη αἰγυπτιακὴ ὄσις καταπλήττει τόσον τὸν ξένον διὰ τῆς μεγαλοπρεπείας καὶ τῆς θαυμάσιας τῶν φυτῶν, ὅσον ἡ τοῦ Φαγιούμ. Ἐπ' αὐτῆς ἀνοῦσι τὰ ὠραιότατα ῥόδα καὶ ὠρμάζουσιν αἱ νοστιμώταται σταφυλαὶ καὶ τὰ γλυκύτατα τῶν σύκων· τὰ ἄλση τῶν βαίων καὶ αἱ βαμβάκοφυτεῖαι ἀνθραμιλλῶνται πρὸς τὰς τοῦ Δέλτα, καὶ ὅταν τὸν Φεβρουάριον καὶ τὸν Μάρτιον, τοὺς ἐαρινοὺς μῆνας ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξανθήσῃ αἱ πορτοκαλλεῖαι καὶ αἱ ροαί, ἡ μαγεία τῆς ὁάσεως καθίσταται ἀνωτέρα πάσης περιγραφῆς. Ἐχει δὲ ἡ ὄσις αὕτη καὶ μεγάλην ἱστορικὴν σημασίαν ἕνεκα τῆς Μοιριδὸς λίμνης καὶ τοῦ Λαβυρινθοῦ, ὅστις ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγκατελέγετο μετὰ τῶν

ἑπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου. Ἐξ αὐτοῦ, περιέχοντος κατὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ Ἡροδότου 1500 θαλάμους καὶ αἰθούσας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς καὶ ἄλλας τόσας ὑπ' αὐτὴν, ἀπέμειναν σήμερον ὀλίγα μόνον ἐρείπια, ἡ δὲ λίμνη καὶ αὐτὴ ἀπεξηράνθη σχεδὸν καὶ ἡ ἐν τῷ μέσῳ της πυραμὶς κατέρρευσε.

Ἄλλα ἀξιόθεατα μέρη πλησίον τοῦ Καΐρου εἶνε ἡ Ἡλιούπολις μετὰ τοῦ δένδρου τῆς Μαρίας καὶ τοῦ Ὁβελίσκου. Ἡ λαμπρὰ τοῦ Ἡλίου πόλις μετὰ τῶν ναῶν, τῶν μεγάρων καὶ τῶν στοῶν της, ὑφ' ἧς περιεπάτησεν ὁ μέγιστος τῶν φιλοσόφων τῆς ἀρχαιότητος Πλάτων, ἐλθὼν ἐνταῦθα

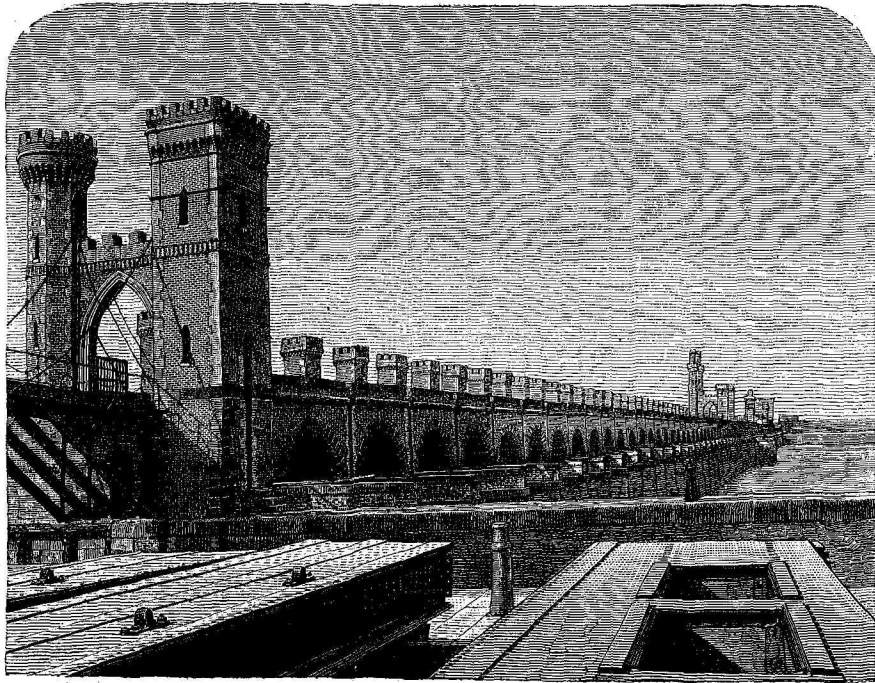
ἵνα ζητήσῃ παρὰ τῶν ἱερέων τοῦ Ἡλίου πληροφορίας περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, ἐξηφανίσθη ὀλοτελῶς ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, εἰς δὲ καὶ μόνος ὀβελίσκος, κατὰ τὸ ἡμισυ σχεδὸν κωσμένος ὑπὸ τὴν γῆν, ἀπέμεινε μάρτυς τῆς παλαιᾶς ἀκμῆς καὶ λαμπρότητος τῆς πόλεως. Δύο τῶν λαμπροτέρων ὀβελίσκων εἶχον μετενεχθῆ ὑπὸ τῶν Πτολεμαίων εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἀργότερον ἐπωνομάσθησαν „αἱ βελόνας τῆς Κλεοπάτρας“, ἕως οὗ ἐπὶ τέλος ὁ μὲν περιήλθεν εἰς χεῖρας τῶν Ἀγγλων ὁ δὲ μετεφέρθη εἰς Νέαν Ὑόρκην.

Περὶ δὲ τοῦ δένδρου τῆς Μαρίας λέγεται, ὅτι ἡ ἁγία οἰκογένεια, φεύγουσα εἰς Αἴγυπτον, ἦλθε καὶ ἀνεπαύθη ὑπὸ τὴν σιάν του· ὅπως δὴ ποτε ἡ συκομωρέα αὕτη ἀριθμεῖ πολλῶν ἐκατοντάδων ἐτῶν βίον καὶ ἀνῆκε τῇ Αυτοκρατεία τῆς Γαλλίας Εὐγενία, ἣτις ἔλαβεν αὐτὴν ὡς δῶρον παρὰ τοῦ πρώην

Χεδίβου, ὅταν τῷ 1869 εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὴν χώραν τῶν Πτολεμαίων.

Τὴν σήμερον καὶ ὁ δωρητὴς καὶ ἡ λαβοῦσα τὸ δῶρον

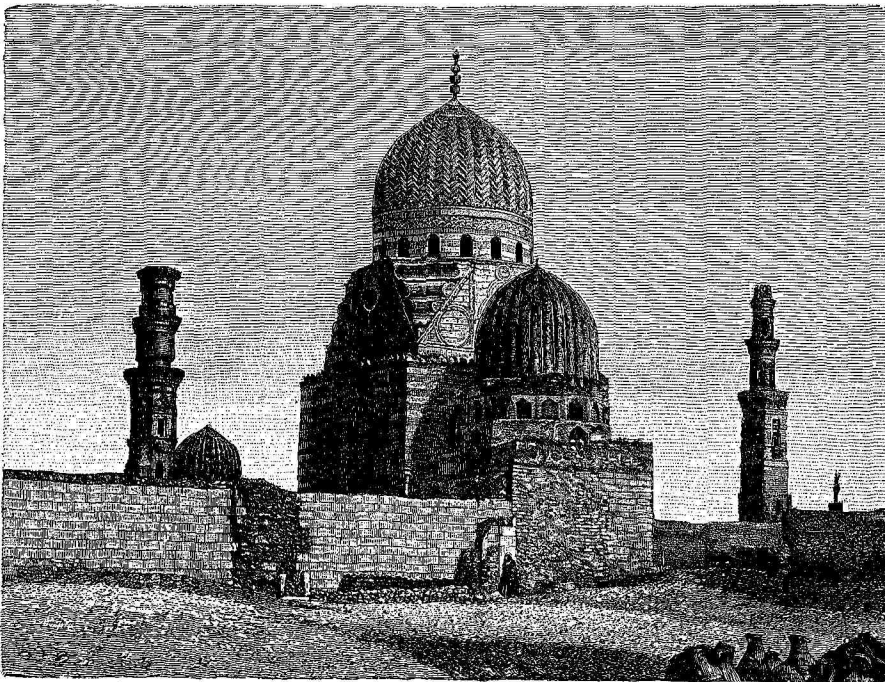
αὐτοκράτειρα Ζῶσι ἀμφότεροι ἐν τῇ ἔξορίᾳ, τὸ δένδρον ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ ἀναδίδῃ βλαστοὺς καὶ νὰ θάλλῃ ἀμερίμως. Οὐχὶ μακρὰν δ' αὐτοῦ κεῖται καὶ ἡ ἑπαυλις *Κουμπέ*, προσφιλὴς διαμονὴ τοῦ νῦν ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου. Μεταξὺ ὅμως τῶν πολυπληθῶν μεγάρων, τὰ ὁποῖα δαπάνη πολλῶν ἑκατομμυρίων ἔκτισεν ὁ πρώην Χεδίβης, πρωτεύει ἀναντιρρήτως τὸ λεγόμενον *Γκεζιρέ*, οὐδεὶς δὲ ξένος, ἐρχόμενος εἰς Καί-

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ ΓΕΦΥΡΑ.

ρον, ἀμελεῖ νὰ τὸ ἐπισκεφθῆ, ἐὰν θέλῃ νὰ λάβῃ ἰδέαν περὶ τῆς ἀνατολικῆς μεγαλοπρεπειᾶς καὶ

ἀσωτείας. Ὅπως αἱ Βερσαλλίαι, χάριν τῶν ὁποίων δις ἑκατομμύρια ἔδαπανήθησαν, σημαίνουσι τὴν ἀρχὴν τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ἐπειδὴ κατεβρόχθισαν τὸ μέγιστον μέρος τῶν ἐξόδων τῆς Γαλλίας, οὕτω καὶ τὸ Γκεζιρέ δύναται νὰ θεωρηθῆ ἡ ἐνσωμάτωσις τῆς χρεωκοπίας τῆς χώρας, τῆς ὁποίας οἱ πόροι κατησώτευθησαν χάριν παρομοίων οἰκοδομῶν. Ἐν τῷ στενῷ τούτῳ χωρῷ δὲν δυνάμεθα ἀτυχῶς νὰ παρασχωμῶμεν περιγραφικὴν εἰκόνα

ΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΩΝ ΚΑΛΙΦΩΝ.

τῶν καλλονῶν τοῦ μεγάρου τούτου, διὰ νὰ φαντασθῶσι δὲ οἱ φίλοι ἡμῶν ἀναγνώσται πόσα ἔδαπανήθησαν χάριν αὐτοῦ, ἀρκεῖ νὰ μνημονεύσωμεν, ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς νήσου, ἐφ' ἧς κεῖται, περικυκλούμενον ὑπὸ πυκνῶν ἄλσεων καὶ μαγευτικῶν κήπων, ἦτον ἀνάγκη νὰ ὑψωθῆ κατὰ δύο μέτρα διὰ νὰ προ-

φυλάσσει το κτίριον ἀπο τῶν ἐνδεχαμένων πλημμυρῶν τοῦ Νεῖλου.

Γνωστὸν προσέτι εἶνε, ὅτι τὸ Καῖρον ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν θεωρεῖται ὡς ἐκ τοῦ κλίματός του θεραπευτικὸν καταφύγιον τῶν πασχόντων καὶ τῶν ἀσθενούντων τὸ στήθος. Ἐν τῇ θέσει Χελουὰν εἶχεν ἀνακαλύψει ἰατρός τις θειούχους πηγὰς, ἔκτοτε δὲ τὸ μέρος ἐκεῖνο προσεῖλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν εἰδημόνων, ξενοδοχεῖα καὶ ἐπαύλεις ἀνηγέρθησαν εἰς τὰ περίξ, καὶ πολλοὶ ἀσθενεῖς, διατρίψαντες ἐπὶ τινὰ χρόνον

ἐνταῦθα, ἀνεζωογονήθησαν ὑπὸ τοῦ καθαροῦ ἀέρος τῆς ἐρήμου καὶ ἀπεδόθησαν εἰς τὴν ζωὴν. — Δὲν δυνάμεθα ἀτυχῶς πλείονα νὰ εἰπώμεν περὶ τῆς λαμπρᾶς τῆς Αἰγύπτου πρωτεύουσος. Ἀλλὰ, νομίζομεν, ἀρκοῦσι ταῦτα τὰ ὀλίγα διὰ τοὺς φίλους ἡμῶν ἀναγνώστας, ὧν πολλοὶ καὶ τὸ Καῖρον ἐπεσκέφθησαν οἱ ἴδιοι, καὶ ἄλλα μέρη τῆς Αἰγύπτου γινώσκουσι καλλίτερον ἡμῶν. Ἐκρίναμεν δὲ καλόν, τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις νὰ συνοδεύσωμεν καὶ δι' εἰκόνων, ὅσας ἐπέτρεπεν ἡμῖν ὁ χώρος νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα.

ΠΕΡΙΗΓΗΤΗΣ.

1. ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ. Ἐξ ἀθηναϊκῆς φωτογρ. (ἐν σελ. 38). Ὁ Χαρίλαος Τρικούπης, υἱὸς τοῦ ἱστορικοῦ καὶ πολιτικοῦ Σπυρίδωνος Τρικούπη, ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος 1832 ἐν Ναυπλίῳ. Τὰ ἐγκύκλια μαθημάτων ἐδιδάχθη ἐν Ἀθῆναις παρὰ τῷ αἰοδίμῳ Γενναδίῳ, δίδηκουσε δὲ καὶ νομικῶν ἐπὶ τριετίαν μαθημάτων ἐν τῷ Ὀθωνεῖῳ Πανεπιστημίῳ, μετ' ὃ μετέβη εἰς Παρίσιον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του. Ἐκεῖ, μετ' ἀσυνήθους ἐπιμελείας καὶ σοβαρότητος ἐγκύφιας εἰς ἐπιστημονικὰς μελέτας ἤξιώθη τοῦ διδακτορικοῦ πτυχίου, πρὸς περαιτέρω δὲ ἀσκήσιν καὶ τριβὴν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἠθέλησε καὶ κατώρθωσε νὰ διορισθῇ γραμματεὺς τοῦ ἐν Παρίσιῳ Δικηγορικοῦ Συλλόγου ἐπωφεληθεὶς τῶν συζητήσεων καὶ τῶν φώτων τῶν ἐξοχωτέρων τῆς Γαλλίας νομομαθῶν. Κατὰ τὸ 1856 καταλιπὼν τὴν Γαλλίαν μετέβη εἰς Λονδίνον, διορισθεὶς Γραμματεὺς τῆς αὐτοῦ ἐλληνικῆς πρεσβείας, ὑπὸ τοῦ πατρὸς του ἀντιπροσωπευομένης, ὃν καὶ ἀνεπλήρωσεν ἀσθενοῦντα ἐπὶ ἐξαετίαν ὄλην. Κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 1862 ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐπεδόθη ἐπὶ τόπου εἰς τὴν μελέτην τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας καὶ τῶν συγχρόνων αὐτῆς ἀναγκῶν. Κατόπιν διεξήγαγεν αὐτοπροσώπως καὶ μετ' ὀμολογημένης ἐπιτυχίας τὰς διαπραγματεύσεις τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως πρὸς τὴν ἀγγλικὴν περὶ τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου, ἐπὶ τούτῳ ἀποσταλεὶς ὡς πληρεξούσιος εἰς Λονδίνον.

Κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1865 ἐξελέγη τὸ πρῶτον βουλευτῆς Μεσολογγίου, κατὰ τὸ 1867 προσελέθη ὡς Ἰπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῷ 1875 ἐσχημάτισεν ὁ ἴδιος ὑπουργεῖον. Τρίς ἔκτοτε ἀνετέθη αὐτῷ ἡ Κυβέρνησις τῶν Κοινῶν, ἀπὸ ἔτους δὲ καὶ νῦν προΐσταται αὐτῆς.

Ὁ Τρικούπης ἔτυχεν ἀνατροπῆς τελείας καὶ παιδείας οὐ τῆς τυχοῦσης, ἡ δὲ φύσις τοῦ ἀνδρὸς δὲν ἐφάνη κατωτέρα τῶν ἐπικτητῶν τούτων προσόντων. Κληθεὶς νὰ κυβερνήσῃ τὴν πατρίδα καθ' ὅλως διάφορον τῶν προηγουμένων περιόδων τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀναπτύξεως, εἰδείχθη μέχρι τοῦδε ἐπίμονος καὶ πεφωτισμένος εἰσηγητῆς μεταρρυθμιστικοῦ συστήματος.

2. ΙΟΥΔΑΙΟΙ ΘΡΗΝΟΥΝΤΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΡΕΠΙΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ (ἐν σελ. 37). Περὶ τῆς εἰκόνος ταύτης τοῦ ἐν Μονάχῳ ζωγράφου Ε. Βέρνικερ μακρὸν εἶχε γράψει ἄλλοτε ἄρθρον ὁ καθηγητῆς Σέππ, ἐκ ταύτης δὲ λαμβάνων ἀφορμὴν περιέγραψε τὴν χώραν τῆς Παλαιστίνης καὶ ἐξέθηκε τὰς θεωρίας του περὶ τοῦ ἀποικισμοῦ γερμανῶν ἐν αὐτῇ. Καὶ περὶ τούτου μὲν ἡμεῖς ἐνταῦθα δὲν ἐνδιαφερόμεθα, ὑποβάλλομεν δὲ τοῖς φίλοις ἡμῶν ἀναγνώσταις μόνον τὴν ὄντως λαμπρὰν εἰκόνα ὡς παράρημα τῶν ἐν τῷ προηγούμενῳ τεύχει δημοσιευθέντων εἰκονογραφημάτων τῶν ἀγίων τόπων.

Γέροντες εἶνε, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οἱ ἐν αὐτῇ ἀντιπροσωπεύοντες ἓνα ὁλόκληρον λαόν, ὅστις πολύμορφος μὲν ὡς ὁ

πρωτεύς, πανταχοῦ ὁμοῦ εἶνε παρῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ὁ ἀήρ· λαός, ὅστις δυνάμει τοῦ μοναδικοῦ ἐν τῇ ἱστορίᾳ παρελθόντος του στενωτάτα ἀφ' ἐνός εἶνε συνδεδεμένος πρὸς τὸν πολιτισμὸν τῶν νεωτέρων χρόνων, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου οὐδαμῶς ἐχωρίσθη οὔτε ἀπεξενώθη ἀπὸ τοῦ παναρχαίου του παρελθόντος. Τὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα συντηροῦσι τὴν προσήλωσιν ταύτην εἰς τὸ παρελθόν, εἶνε ὡς αἱ ἐν τῇ εἰκόνι ἡμῶν παριστάνομενα μορφαί, τὰς ὁποίας ἀγνοεῖ τις ποῦ νὰ κατατάξῃ, εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας μετὰ Χριστὸν ἢ εἰς τὴν σημερινὴν ἐν Ἀνατολῇ καὶ τῇ βορείῳ Ἀφρικῇ κατάστασιν τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ. Ἴδου βλέπομεν αὐτοὺς ἰσταμένους πρὸ τῶν εἰρηγομένων τειχῶν τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομώντος καὶ μετ' ἀναπεπταμένων βραχιόνων ἐναγκαλιζομένους τοὺς γιγαντιαίους τῶν λίθους, κυρίως ἐν τῇ θέσει ἐκείνῃ, ὅπου ἔκειτο τὸ θυσιαστήριον καὶ ὁ βωμός. Καὶ πᾶς ὅστις ἀπέρχεται εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀκούει αὐτοὺς, ὅταν παρέρχεται τὴν μετὰ μεσημβρίαν ἐκάστης Παρασκευῆς παρὰ τὴν μονήρην ἐκείνην καὶ ἔρημον θέσιν, νὰ ψιθυρίζωσι κινούντες καὶ κλίνοντες τὰς κεφαλὰς καὶ ἐν τῷ μεταξύ νὰ ἐκπέμπωσι θρηνώδεις φωνὰς, ἀποτεινοντες οὕτω πρὸς τὸν Ἰεχωβά τὰς μελαγχολικὰς προσευχὰς των.

Οἱ θρηνοὶ οὗτοι ἐπὶ αἰῶνας ἤδη ἐξακολουθοῦσιν ἐπαναλαμβάνομενοι καθ' ἐκάστην πρὸ τοῦ τείχους τοῦ καταστραφέντος ναοῦ τῆς Ἱερουσαλήμ, εἶνε δὲ οἱ ἀτελεύτητοι αὗτοι θρηνοὶ ὁ σπαραξικόρδιος στεναγμὸς πατριωτισμοῦ, ὅστις οὔτε τὴν ἐξαφανισθεῖσαν ἐθνικὴν λαμπρότητα καὶ δόξαν λησμονεῖ, οὔτε παύει τοῦ νὰ ἐλπίζῃ ἐπὶ τὴν εἰς τὸ μέλλον παλινόρθωσιν τοῦ ἐξητυλισμένου ἔθνους. Ἀπὸ τοῦ Τίτου μέχρι τοῦ Ἀδριανοῦ, ὅστις καταδαμάσας τὸ τελευταῖον τοὺς Ἰουδαίους ἀπηγόρευεν εἰς αὐτοὺς νὰ πατήσωσι τὸ ἔδαφος τῆς Ἱερουσαλήμ, ἀντήχουν ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τοῦ ναοῦ οἱ ὄδυρμοὶ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ. Μέχρι δὲ τῶν ἀρχῶν τοῦ 5^{ου} αἰῶνος δὲν ἐπετρέπετο εἰς αὐτοὺς νὰ μένωσιν ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει, ὡς λέγει ἡμῖν ὁ Ἱερώνυμος, ἠδύναντο ὁμοῦ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὴν διὰ νὰ θρηνώσῃ. Ἐκτοτε λοιπὸν ἐξελέγη ἡ „πλατεῖα αὕτη τῶν ὄδυρμων“ καὶ ταύτην παριστᾷ ἡ εἰκὼν, ἣν ἐφιλοτέχνησεν ὁ εὐφυὴς Βέρνικερ.

3. ΤΟ ΚΑΙΡΟΝ (ἐν σελ. 41 — ἀνάγνθ. ἐν σελ. 42).

4. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ ΓΕΦΥΡΑ (ἐν σελ. 44). Τὸ σχέδιον τῆς μεγάλης ταύτης γεφύρας ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θέσεως, ἐν ἣ ὁ Νεῖλος διατέμνεται εἰς δύο βραχίονας καὶ σχηματίζει τὸ Δέλτα, ἐτέθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Μεχμέτ Ἀλή, ἀπεπερατώθη δὲ ἡ κατασκευὴ αὐτῆς ἐπὶ τοῦ Σαῖδ πασᾶ. Κατεσκευάσθη δὲ αὕτη μετὰ τῶν πολλῶν τῆς κλεισιᾶδων πρὸς διοχέτουςιν καὶ διανομὴν τῶν πλημμυρούντων ὑδάτων τοῦ Νεῖλου.

5. ΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΩΝ ΚΑΛΙΦΩΝ (ἐν σελ. 44). Περὶ τῶν λειψάνων τούτων, τῶν ἀποτελούντων τὴν λεγομένην Νεκρὰν πόλιν, γίνεται λόγος ἐν σελ. 43.